

## Enkät angående FoUis aktiviteter år 2017

Hans Eriksson och Öie Umb Carlsson

*I början av 2018 gjordes utskick av en webbaserad enkät till 1494 personer som deltagit vid en del av de aktiviteter som anordnades av FoUis under 2017. Två påminnelser skickades ut under våren.*

Av dem som besvarade enkäten hade minst 20 personer deltagit i minst en av följande aktiviteter:

- Baskurs i riskbruk missbruk och beroende
- Dialogträff om läns gemensam plan till anhöriga
- MI-utbildning
- Palliativa rådets utbildningseftermiddagar
- Psykiatrins dag Norra
- Psykiatrins dag Västra
- SIP baskurs
- SIP för chefer
- SIP-informationsträff för brukar- och patientorganisationer
- Trygg och effektiv utskrivning - Förändra Radikalt
- Trygg och säker utskrivning – släkträff

...och några övriga aktiviteter där var och en hade färre än 20 svarande

- Inspirationsdag för oss i samverkansstrukturen
- Vägledarutbildning Delaktighetsmodellen (DMO)
- Kurs i LVU – lagstiftning kring omhändertagande av barn och unga
- Förändra radikalt - tjänstedesign i offentlig sektor
- Grundutbildning- Ett hem att växa i.
- Inspirationsföreläsning sitt inte stilla då ökar risken att trilla
- Yrkeshandledning för socialsekreterare
- Yrkesintroduktion för socialsekreterare
- Att undersöka genom att fråga
- Annat

Totalt svarade 422 personer (för 2016: 410 svar). De som svarade har deltagit i 581 aktiviteter. Majoriteten (76%) har deltagit i en aktivitet. En procent (4 personer) har deltagit i fem aktiviteter.

De som svarat har angett ett stort antal olika yrken vilka vi har kategoriserat i 8 grupper: baspersonal, behandlare, chefer och ledare, paramedicinare, socialsekreterare, sjuksköterskor/undersköterskor, utvecklare och övriga (politiker, studenter, pensionärer etc.).

## Resultat

### Beskrivning av svarande

Av de svarande var 91% kvinnor år 2016. Frågan ställdes inte år 2017.

Medelåldern bland de svarande var 45,5 år och median 46 år (ungefär lika som år 2016). Den yngsta personen var 23 år och den äldsta 85 år.

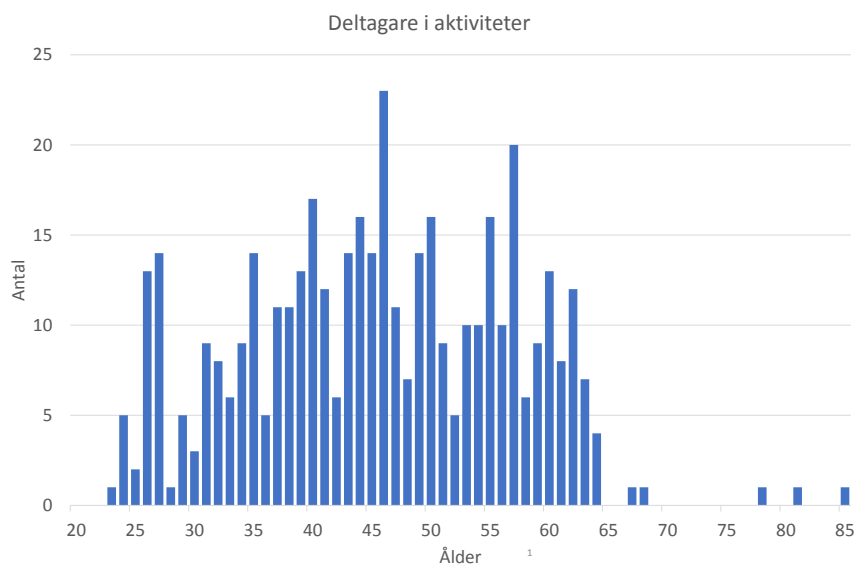


Diagram 1. Ålder

Åldersfördelningen är normal, vilket kan tolkas som att de som svarat motsvarar gruppen yrkesaktiva när det gäller ålder.

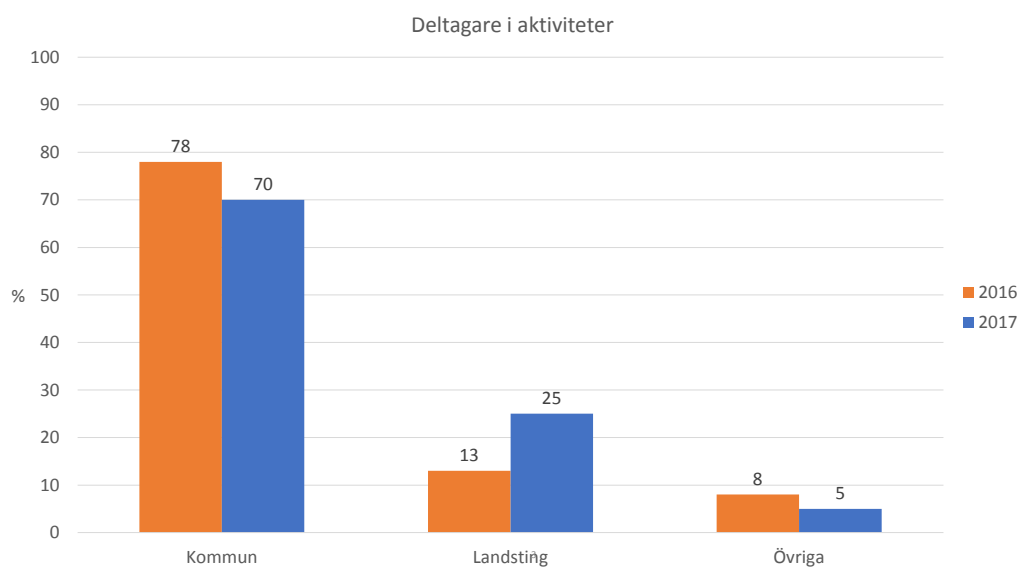


Diagram 2. Huvudman

Av de som svarade var 70 % anställda inom kommun, 25 % inom landsting och övriga 5 %. Resultatet skiljer sig från föregående år då fördelningen var kommun 78%, landsting 13% och övriga 8%.

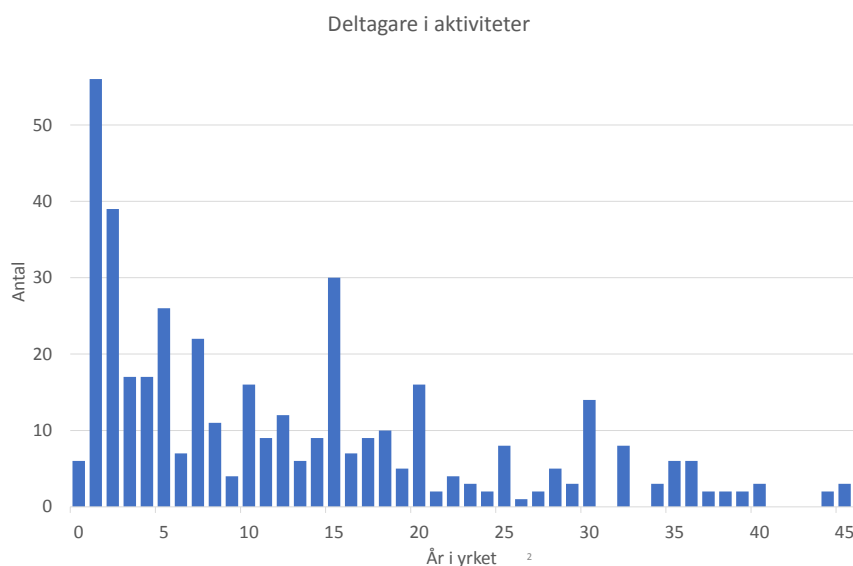


Diagram 3. År i yrket

Medelvärde för antal år i yrket bland de som svarat var 12 år, medianen 10 år och det vanligaste var 1 år. (Ungefär lika som år 2016.) Rimliga förklaringar till fördelningen kan vara:

- att man är mer nyfiken och vill förkovra sig som nyanställd,
- att de som arbetat länge tycker att de har tillräcklig kunskap,
- att arbetsgivare vill satsa på nyanställda,
- att ämnena har passat nyanställda bättre,
- att ämnena ofta är avsedda för nyanställda.

### *Har du fått kunskap eller verktyg som hjälpt dig att utvecklas i ditt arbete?*

Förutsättningarna för deltagare att få nya kunskaper och nya kontakter är något som FoUis kan påverka genom exempelvis upplägg och innehåll.

- Av de personer som svarade angav 92% att de fått ny kunskap eller nya verktyg (samma värde som år 2016). De som deltagit i fler än en aktivitet anger oftare att de fått ny kunskap eller nya verktyg som hjälper dem att utvecklas i arbetet.
- Högst andel som fått ny kunskap eller nya verktyg var socialsekreterare och utvecklare 95%.
- Lägst andel som fått ny kunskap eller nya verktyg var sjuksköterskor/undersköterskor och paramedicinare 86%.
- Det var ingen större skillnad beroende på huvudman (kommun 93%, landsting 89%, övriga 95%)
- Av de aktiviteter som är listade i enkäten har högst andel angett att de fått ny kunskap på MI-utbildning och psykiatrins dag Norra (98% resp. 99%).
- Lägst andel har angetts på SIP baskurs (88%, vilket ändå är en hög andel).

*Noteras kan den genomgående höga andel som angett att de fått ny kunskap.*

I fritextsvaren framgår att deltagare upplever att de fått kunskap, verktyg och bättre förståelse för den målgrupp de arbetar med. Värdet av att få inblick i brukares och anhörigas perspektiv poängteras. Att få del av andra professionellas erfarenheter ger inspiration till att driva utvecklingsarbetet på den egna arbetsplatsen.

Några svaranden lyfter att den nya kunskapen även kan påverka relationen mellan medarbetare, exempelvis genom att synliggöra olika synsätt, genom ökad förståelse för den som är sjukskriven på grund av psykisk ohälsa etc.

*Har du i samband med deltagandet fått nya kontakter som du har eller kommer att ha nytta av i ditt arbete?*

Två av fem (42%) anger att de har fått nya kontakter (något högre än år 2016: 37%). De som deltagit i fler än en aktivitet har oftare angett att de fått nya kontakter.

- Högst andel som angett att de fått nya kontakter var chefer och ledare (52%).
- Lägst andel som angett att de fått nya kontakter var baspersonal (21%).

*Noteras kan att endast en av tre, 33%, chefer och ledare hade fått nya kontakter år 2016.*

”Trygg och effektiv utskrivning - Förändra Radikalt” var den enskilda aktivitet där andelen som anser sig ha fått nya kontakter var störst (82%). Ingen av aktiviteterna hade lägre andel än 30% som angav att de fått nya kontakter.

I fritextsvar pekade svarande på att även om man tidigare har goda kontakter inom området, är aktiviteterna ett bra forum för att knyta nya kontakter. Samtal vid gruppövningar, diskussioner och raster möjliggör informations- och erfarenhetsutbyte mellan deltagarna, vilket uppskattades.

*Har du möjlighet att använda kunskapen/verktyget i ditt vardagsarbete?*

Möjligheten att använda kunskapen/verktyget är något som främst påverkas av faktorer FoUis inte rör över. De som deltagit mer än en gång anger oftare att de haft möjlighet att använda och sprida kunskap/verktyg.

- Majoriteten, 79%, upplevde att de hade haft möjlighet att använda kunskapen eller verktyget i sitt arbete (Något färre än år 2016: 81%). Det är hög andel totalt och i alla yrkeskategorier.
- Högst andel som angett att de kan använda kunskapen/verktyget var baspersonal (84%), chefer/ledare (83%), paramedicinare (83%)
- Lägst andel som angett att de kan använda kunskapen/verktyget var behandlare (67%)

*Noteras kan att år 2016 var andelen lägst bland baspersonal och högst bland utvecklare och behandlare.*

- Det var ingen större skillnad mellan anställda vid kommun (78%) och landsting (81%) och bland dem som angett annan huvudman (76%).

- Högst andel angavs av dem som deltagit i MI-utbildning (95%). MI är ett konkret verktyg som kan användas i verksamheten och som ansetts vara till nytta.
- Lägst andel angavs av dem som deltagit i SIP för chefer (65%).

I fritextsvaren lyfter de som svarat fram att de fick bekräftelse på den egna kunskapen, vilket tillsammans med ny kunskap bidragit till ökad trygghet i yrkesrollen. I svaren anges att kunskapen/verktyget påverkat vardagsarbetet i stort exempelvis när det gäller administration, handledning, utbildning och kontakten med andra myndigheter. Man har fått konkreta verktyg för implementering av teori, begrepp och lagar i vardagspraktiken. Värdet av diskussioner med andra deltagare poängteras:

*"Spegling och diskussion genererar i större förståelse och förmåga att tänka "utanför boxen".*

*"Man fick nya idéer kring hur man skall hantera problematik och sitt arbete".*

Tips på hur man kan tänka och handla mer konstruktivt och mer personcentrerat samt hur man kan bemöta brukare och anhöriga mer professionellt, är andra exempel som anges.

Den nya kunskapen bidrar, enligt dem som svarat, även till utvecklingsarbete på den egna arbetsplatsen genom nya infallsvinklar och ökad egen reflektion. Mötet med andra professionella bidrar till att synliggöra olika samarbetspartners.

#### *Har du möjlighet att sprida kunskapen/verktyget?*

Nära tre av fyra (72 %) anser att de haft möjlighet att sprida kunskapen/verktyget i sin verksamhet. (Motsvarande andel var 74 % år 2016).

- Högst andel som ansett sig ha denna möjlighet var behandlare (92%) och chefer och ledare (88%).
- Lägst andel som ansett sig ha möjlighet att sprida kunskapen/verktyget var sjuksköterskor/undersköterskor (65%) och socialsekreterare (64%).
- Högst andel angavs av dem som deltagit i Psykiatrins dag Norra respektive Västra (85% respektive 83%).
- Lägst andel angavs av dem som deltagit i SIP baskurs (60%).

*Noteras kan att chefer och ledare även år 2016 låg högst och socialsekreterare lägst.*

Fritextsvaren synliggör skillnader i om kunskapen/verktygen sprids till kollegor eller inte. En del förmedlar kunskapen/verktyget vid APT och andra möten medan andra inte anser sig ha denna möjlighet eller detta ansvar.

#### *Övrigt*

Några deltagare har inte upplevt aktiviteten relevant eftersom de inte arbetar med målgruppen, att innehållet varit alltför riktat mot antingen landsting eller kommun, eller att föreläsningarna varit på alltför elementär nivå:

*"Tydligare beskrivning av innehåll på kurs samt förväntningar från er på målgruppens förkunskaper."*

Några pekar på att vissa aktiviteter varit alltför intensiva och upplevts stressiga. Föreläsarna har inte fått tillräckligt med utrymme för sina inlägg. Flertalet har dock angett att föreläsarna varit intressanta och bidragit till kunskapsökning. Värde av att få del av anhörigas och brukares perspektiv betonas. Det som särskilt uppskattas är att FoUis bidrar till kreativa mötesplatser. Många lyfter vikten av att det avsatts tid för egen reflektion samt diskussioner och erfarenhetsutbyte med andra deltagare.

*”Att vi lyssnat på hur det fungerar hos andra och att vi fått mer förståelse för varandras arbetsförhållande och olika kulturer/tänk på respektive arbetsplats”*

I fritextsvaren framgår tydligt att de som svarat överlag är nöjda med aktiviteten de deltagit i:

*”Väldigt intressanta föreläsare som hade flera konkreta saker man haft nytta av personligen samt på arbetet”*

*”Mycket bra föreläsare på utbildningen och mycket bra upplagt”*

*”... väldigt professionellt genomförd”.*

Ett önskemål som framförs är att arbetsgivaren avsätter tid för deltagande och implementering av kunskapen/verktyget. *”Det operativa arbetet på arbetsplatsen gör att det är svårare att helt tillvara ta utbildningen på hemmaplan”.* Dessutom önskas uppföljning av de olika aktiviteterna för att få hållbarhet över tid och för att undvika att det rinner ut i sanden.

### Sammanfattande kommentar

Resultaten för 2017 är positiva. Minst 1494 personer har deltagit i utbildningsaktiviteter i grupp. En fjärdedel av dessa har deltagit i minst två aktiviteter. Det innebär att minst 9 personer i länet deltagit i sådan aktivitet varje arbetsdag!

Andelen som fått ny kunskap/verktyg (92%), som använt kunskapen/verktyget (79%) och som haft möjlighet att sprida kunskapen/verktyget (72%) i sin verksamhet även detta år är hög. Det pekar på att de aktiviteter som FoUis erbjuder är relevanta för länets kommuner och landsting. Dessutom har mer än 40 % angett att de fått nya kontakter vilket även det måste ses som ett mycket bra resultat. Aktiviteterna har därigenom på olika sätt främjat samverkan inom länet.

Sammantaget är vår slutsats att FoUis under 2017 har erbjudit relevanta aktiviteter som bidragit till kompetensutveckling hos många anställda inom länets kommuner och landstinget.

*”FoU har varit en stor bidragande effekt och gett kraft åt arbetet framåt”.*